

NAVI

ALOITTAVAN YRITTÄJÄN TALOUSOPAS

Helppo opas yrityksen rahapuoleen

Lukuaika n. 30 min · 6 osiota · 10 kysymystä · Sanasto

Etelä-Karjalan Yrittäjät · Yrittäjyyden äitiyspakkaus / NAVI · 2026

Lukijalle

Tämä opas on tehty sinulle, joka olet juuri aloittamassa tai juuri aloittanut yrittäjyyden, etkä ole vielä mistään aivan varma. Et ole yksin. Lähes kaikki yrittäjät ovat aluksi miettineet samoja kysymyksiä:

- Mitä minun pitäisi tietää, ennen kuin perustan yrityksen?
- Mistä aloitan kirjanpidon?
- Pitääkö minun palkata kirjanpitäjä?
- Paljonko maksan veroja, ja milloin?
- Mikä ihmeen YEL?

Tämä opas vastaa niihin kysymyksiin selkeällä kielellä ja antaa konkreettiset seuraavat askeleet. Lue koko opas yhdellä istumalla — se vie noin 30 minuuttia. Pidä se sitten käden ulottuvilla.

VINKKI

Tämän oppaan sisältö antaa pohjan, mutta omiin kysymyksiisi saat parhaan vastauksen paikalliselta yritysneuvojalta tai tilitoimistolta.

Miten lukea opasta

Jokaisessa osiossa on aina sama rakenne:

- **Mistä on kyse?** — yhden kappaleen selitys tavallisesti.
- **Mitä sinun täytyy tietää** — ydinasiat tiivistä.
- **Esimerkki** — miten asia näkyy yrittäjän arjessa.
- **Toimi näin** — mitä teet seuraavaksi, askel askeleelta.

1

Kirjanpito ja verotus

Mitä jokaisen yrittäjän tarvitsee tietää

Mistä on kyse?

Kirjanpito on kuukausittainen rutiini, jossa kirjataan yrityksen rahaliikenne — myynnit, ostot, palkat. Verotus on se, mitä yritys maksaa valtiolle tuloksestaan ja myynneistään. Molemmat ovat lakisääteisiä. Hyvä uutinen: pieni yritys pärjää alkuun tilitoimiston tai yhden hyvän laskutusohjelman kanssa.

Mitä sinun täytyy tietää

- Kirjanpito on **PAKOLLINEN** jokaiselle yritykselle, myös toiminimelle.
- **ALV** (arvonlisävero) on lisä, jonka liität myyntihintaan ja tilität verottajalle.
- **Ennakkovero** on arvio vuoden tuloistasi — maksat sitä etukäteen kuukausittain tai neljännesvuosittain.
- Voit muuttaa ennakkoveron tasoa kesken vuoden OmaVerossa, jos tulot ovat eri suuruiset kuin arvioit.
- Säilytä **KAIKKI tositteet** (kuitit, laskut) vähintään 6 vuoden ajan. Kuvat puhelimella riittävät.

Esimerkki

Maija perustaa toiminimen 1.3.2026 ja arvioi vuoden tuloksen olevan 25 000 €. Verottaja määrää ennakkoveroksi noin 5 500 € vuodessa eli noin 458 € kuukaudessa. Kesäkuussa Maija huomaa, että tulot ovatkin paremmat — hän käy OmaVerossa korottamassa ennakkoveron 8 000 €/v. Näin hän välttää veronkorotukset jälkikäteen.

Toimi näin

1. Päätä, hoidatko kirjanpidon itse vai käytätkö tilitoimistoa.
2. Hanki yksinkertainen laskutusohjelma (esim. Holvi, UKKO Pro, Procountor Solo).
3. Hae ennakkoverokortti vero.fi:ssä — kirjaudu OmaVeroon ja täytä lomake.
4. Avaa erillinen pankkitili yritystoimintaa varten.
5. Säilytä kuitit digitaalisesti heti — ota kuva puhelimella ja tallenna pilvipalveluun.

2

Yrittäjän tulot ja YEL

Miten saat oman palkkasi

Mistä on kyse?

Yrittäjä ei saa palkkalappua kuukauden lopussa. Sen sijaan sinä päätät, miten rahat siirtyvät yrityksestä sinulle — yksityisottoina (toiminimi), palkkana tai osinkona (OY). Tapa vaikuttaa siihen, miten verot ja YEL-maksut lasketaan. **YEL** on yrittäjän eläkevakuutus, ja se määrää myös sinun sosiaaliturvasi tason.

Mitä sinun täytyy tietää

- **Toiminimi:** otat rahat ulos yksityisottoina. Verotus tapahtuu yrityksen koko tuloksesta.
- **Osakeyhtiö:** maksat itsellesi joko palkkaa tai osinkoa. Huomio: pelkkä osinko ilman palkkaa ei kasvata sosiaaliturvaa.
- YEL on yrittäjälle pakollinen, kun työtulosi ylittää alarajan (v. 2026 noin 9 200 €/v).
- **ÄLÄ alimitoitaa YEL-työtuloasi** — se on sinun turvaverkkosi, jos sairastut tai jätät vanhempainvapaalle.
- Aloittava yrittäjä saa YEL-maksuun yleensä **22 % alennuksen** ensimmäisten 48 kuukauden ajan.

Esimerkki

Pekka tekee toiminimellä konsultointia ja laskuttaa 60 000 € vuodessa. Yrityksen kulujen jälkeen jää 50 000 € tulosta. Pekka maksaa YEL-maksut (n. 25 % YEL-työtulosta, jonka hän asettaa 45 000 €:oon) ja verot. Käteen jää noin 30 000 €.

Toimi näin

1. Soita työeläkeyhtiöön (Ilmarinen, Varma, Elo tai Veritas) ja pyydä apua YEL-työtulon arvioinnissa — neuvonta on maksutonta.
2. Tee YEL-vakuutushakemus heti, kun työtulosi ylittää alarajan.
3. Avaa erillinen pankkitili yritystoiminnalle.
4. Säästä jokaisesta yritystilille tulevasta eurosta noin **30 %** erilliselle 'verotili'-tilille.

3

Palkanmaksu ja työntekijät

Kun palkkaat ensimmäisen henkilön

Mistä on kyse?

Jos palkkaat työntekijän, sinusta tulee työnantaja. Palkan päälle tulee sivukuluja noin 25–30 %, ja sinun täytyy hoitaa työntekijän eläke-, työttömyys- ja työtapaturmavakuutukset, työterveys ja oikea verotus. Käytä alkuun aina tilitoimistoa palkanlaskennassa — virheet ovat kalliita.

Mitä sinun täytyy tietää

- Kun palkkaat ensimmäisen työntekijän, liity **työnantajarekisteriin** verottajalla.
- Palkat ilmoitetaan **tulorekisteriin** viiden päivän kuluessa palkanmaksusta.
- Päälle palkan tulevat sivukulut: TYEL, sosiaaliturvamaksu, työttömyysvakuutus, työtapaturmavakuutus, ryhmähenkivakuutus.
- Sinun on tarjottava työntekijällesi **työterveyspalvelut**.
- Useimmilla aloilla on yleissitova **työehtosopimus**, jota täytyy noudattaa.

Esimerkki

Saga palkkaa ensimmäisen myyntihenkilön 3 200 €/kk palkalla. Todelliset kustannukset yritykselle ovat noin 4 000 €/kk, kun lisätään sivukulut, työterveys ja vakuutukset. Tämä tarkoittaa, että kyseinen henkilö täytyy tuoda vähintään 6 000–7 000 €/kk lisää myyntiä.

Toimi näin

1. Hae työnantajarekisteriin vero.fi:ssä.
2. Tee kirjallinen työsopimus. Pohjia saat yrittajat.fi:stä tai tyosuojelu.fi:stä.
3. Valitse työeläkeyhtiö ja sovi TYEL-vakuutus.
4. Kilpailuta työterveyspalvelut (esim. Mehiläinen, Terveystalo, Pihlajalinna).
5. Käytä palkanmaksuun tilitoimistoa tai palkanmaksu-ohjelmaa (esim. Palkka.fi, Procountor).

4

Ilmoitukset ja aikataulut

Mitkä päivät pitää muistaa

Mistä on kyse?

Verottajalle ilmoitetaan ALV ja palkat säännöllisesti — vaikka mitään ei olisi tapahtunut. Myöhästyneistä ilmoituksista tulee veronkorotuksia, jotka voivat olla satoja euroja. Ratkaisu: laita ilmoituspäivät kalenteriin toistuvina muistutuksina **heti** yritystä perustaessa.

Mitä sinun täytyy tietää

- ALV-ilmoituksen jättöpäivä on yleensä **kuukauden 12. päivä** (kvartaali-ilmoittajille: kvartaalia seuraavan toisen kuukauden 12. päivä).
- Tee ALV-ilmoitus **AINA**, vaikka ei olisi mitään ilmoitettavaa (nollailmoitus).
- Tilikauden päätyttyä 4 kuukauden sisällä tehdään tuloveroilmoitus tai tilinpäätös.
- Palkanmaksun jälkeen tulorekisteri-ilmoitus **5 päivän** kuluessa.
- Kaikki ilmoitukset tehdään OmaVerossa (vero.fi).

Esimerkki

Anna unohtaa ensimmäisen ALV-ilmoituksensa 4 päivää myöhässä. Vaikka hänellä ei ollut myyntiä, hänelle tulee 50 € veronkorotus. Hän laittaa heti kalenteriin muistutuksen jokaiselle ALV-eräpäivälle 3 päivää aikaisemmin.

Toimi näin

1. Avaa OmaVero-tunnukset (vero.fi) — käytä pankkitunnuksia.
2. Selvitä oma ilmoitusrytmi rekisteröinnin yhteydessä (kuukausi, neljännesvuosi tai vuosi).
3. Aseta kaikki ilmoituspäivät kalenteriin toistuvina muistutuksina vähintään **3 päivää aikaisemmin**.
4. Tee aina ilmoitus, vaikka mitään ei olisi ilmoitettavaa.
5. Jos käytät tilitoimistoa, sovi tarkasti, kumpi tekee ilmoituksen ja milloin.

5

Käytännöt ja ohjelmistot

Mitkä työkalut toimivat oikeasti

Mistä on kyse?

Et tarvitse kalliita ohjelmistoja alkuun. Yhden hyvän laskutusohjelman ja säännöllisen tilitoimisto-yhteistyön kanssa pärjää ensimmäisen vuoden hyvin. Tärkeintä on rutiini: kerran kuukaudessa käyt läpi laskut, tositteet ja kassavirran.

Mitä sinun täytyy tietää

- Toiminimelle hyviä all-in-one-ratkaisuja: **Holvi** (pankki + laskutus), **UKKO Pro**, **Procountor Solo**.
- Osakeyhtiöille tilitoimisto on yleensä järkevin — yleisiä ohjelmistoja: Procountor, Netvisor, Heeros, Fennoa.
- Sovi tilitoimiston kanssa, käytetäänkö samaa ohjelmaa.
- Säilytä kuitit digitaalisesti heti niiden saamisesta.
- Pidä yritystoiminnan pankkitili **täysin erillään** henkilökohtaisesta.

Esimerkki

Jukka aloittaa toiminimellä parturikampaajana. Hän valitsee Holvin, joka antaa hänelle yritystilin, laskutuksen ja yhteyden tilitoimistoon. Kuukausimaksu on noin 15 €, ja vuoden lopussa hän maksaa tilitoimistolle noin 400 € tilinpäätöksestä. Kokonaiskustannus alle 600 €/v.

Toimi näin

1. Vertaile 2–3 ohjelmistoa, kysy aloituspakettien hintoja.
2. Sovi tilitoimiston kanssa, miten ja milloin toimitat tositteet (yleensä kerran kuukaudessa).
3. Lataa puhelimeesi sovellus kuittien kuvaamiseen.
4. Tee kuukauden '**talouspäivä**' kalenteriin — varaa 1–2 tuntia kerran kuussa.

6

Ensimmäisen vuoden talouskalenteri

Aikajana, jonka voit kopioida kalenteriisi

Ennen yrityksen perustamista

- Tee liiketoimintasuunnitelma (vähintään tiivistelmä).
- Hae starttirahaa, jos sopii sinulle — tee **ennen** yrityksen perustamista!
- Selvitä YEL-työtulosi yhdessä työeläkeyhtiön kanssa.
- Mieti, hoidatko kirjanpidon itse vai tilitoimistolla — pyydä 2–3 tarjousta.

Perustamishetkellä (ytj.fi)

- Rekisteröi yritys YTJ-palvelussa.
- Hakeudu ennakkoperintärekisteriin (lähes aina pakollinen).
- Hakeudu ALV-rekisteriin, jos arvioit liikevaihdon ylittävän vähäisen toiminnan rajan.
- Hakeudu työnantajarekisteriin VAIN, jos olet palkkaamassa työntekijää.

Ensimmäisen kuukauden aikana

- Avaa erillinen pankkitili yritystoiminnalle.

- Hanki laskutusohjelma ja kirjaudu OmaVeroon.
- Tee YEL-vakuutushakemus työeläkeyhtiöön.
- Hae ennakkoverokortti vero.fi:ssä.
- Hanki tarvittavat vakuutukset (vastuu, mahdollisesti omaisuus).
- Aseta kaikki ilmoituspäivät kalenteriin.

Joka kuukausi

- Lähetä myyntilaskut.
- Skannaa ja tallenna ostokuitit.
- Tarkista, mitkä laskut on maksettu.
- Tee ALV-ilmoitus eräpäivään mennessä (jos olet kuukausi-ilmoittaja).
- Käy läpi kassavirta — paljonko meni sisään, paljonko ulos.
- Säästä veroihin sovittu osuus.

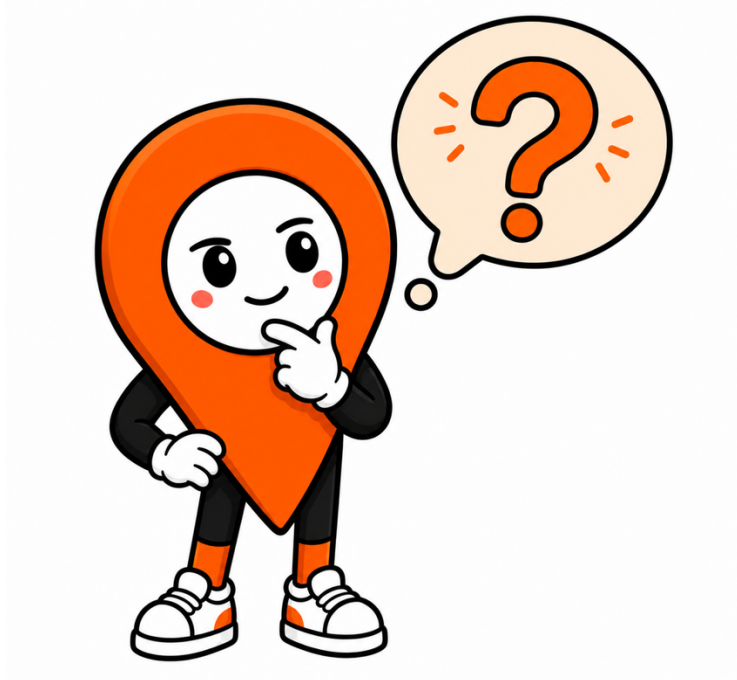
Joka kvartaali (jos olet kvartaali-ilmoittaja)

- Tee ALV-ilmoitus eräpäivään mennessä.
- Tarkista, vastaako ennakkovero todellista tulosta — säädä tarvittaessa.

Tilikauden päättyessä

- Sovi tilitoimiston kanssa tilinpäätöksen aikataulu.
- Toimita kaikki tositteet tilitoimistolle.

10 yleisintä kysymystä

Pitääkö minun rekisteröityä ALV:iin heti?

Ei. ALV-rekisteröinti on pakollinen vasta, kun liikevaihtosi ylittää vähäisen toiminnan rajan (noin 20 000 €/v vuonna 2026). Alle sen voit rekisteröityä vapaaehtoisesti.

Tarvitsenko tilitoimiston, vai pärjääkö itse?

Toiminimi pärjää alkuun hyvällä laskutusohjelmalla. Osakeyhtiö tarvitsee lähes aina tilitoimiston. Tärkeintä: älä säästä taloushallinnon kustannuksissa — virheet ovat kalliita.

Paljonko minun pitää säästää veroja varten?

Karkea nyrkkisääntö: säästä 25–30 % kaikista tuloista veroihin ja YEL:iin. Tämä vaihtelee tulotason ja yritysmuodon mukaan — kysy tilitoimistolta oma arviosi.

Milloin minun pitää alkaa maksamaan YEL:ä?

Heti, kun työtulosi ylittää alarajan (noin 9 200 €/v vuonna 2026) ja yrittäjyytesi on kestänyt vähintään 4 kuukautta. Hae YEL-vakuutus ajoissa — myöhästymisen voi tuoda takautuvia maksuja.

Voinko vähentää yrityskuluja verotuksessa?

Kyllä. Yritystoimintaan suoraan liittyvät kulut — laitteet, ohjelmistot, työmatkat, ammattikirjallisuus — ovat vähennyskelpoisia. Säilytä kuitit kaikesta.

Mikä ero on toiminimellä ja osakeyhtiöllä?

Toiminimi on yksinkertainen: sinä ja yritys olette sama taho, ja vastaat henkilökohtaisesti veloista. Osakeyhtiö (Oy) on erillinen oikeushenkilö — se vastaa veloistaan, ei sinä. OY vaatii enemmän hallintoa mutta tarjoaa enemmän joustavuutta verotuksessa.

Miten maksan itselleni palkkaa?

Toiminimi-yrittäjä ei voi maksaa itselleen palkkaa — siirrät rahaa yritystililtä omalle tilillesi yksityisottoina. Osakeyhtiössä voit maksaa palkkaa, ja se on yleensä järkevä tapa nostaa rahaa yhtiöstä.

Miten ALV ilmoitetaan?

OmaVerossa (vero.fi) sähköisesti valitun ilmoitusrytmin mukaisesti. Ilmoitus tehdään myös silloin, kun ei ole ollut myyntiä (nollailmoitus).

Mitä jos tulot ovat negatiiviset?

Negatiivinen tulos kirjataan kirjanpitoon. Toiminimellä se vähentää muita ansiotulojasi verotuksessa. Osakeyhtiössä tappiot voi vähentää tulevien vuosien voitoista.

Mitä jos rahat eivät riitä veroihin?

Soita verohallinnon yritysneuvontaan (vero.fi/yhteystiedot) ja pyydä maksujärjestelyä. Verottaja on yleensä joustava, jos olet yhteydessä ennen eräpäivää.

Sanasto — yrittäjäsanat selitettynä

ALV (arvonlisävero) — Lisä, jonka liität myyntihintaasi. Yleinen kanta on 25,5 % (2026).

ALV-rekisteri — Verohallinnon rekisteri ALV-velvollisista yrityksistä.

Ennakkovero — Etukäteen maksettava vero arvioidusta vuoden tuloksesta.

Ennakkoperintärekisteri — Rekisteri, johon hakeutumalla asiakkaasi voi maksaa laskut ilman ennakonpidätystä.

Kassavirta — Yritystilille tulevat ja sieltä lähtevät rahat.

Kirjanpito — Yrityksen tulojen ja menojen kirjaamista lain mukaisesti. Pakollinen kaikille.

Liikevaihto — Yrityksen myynti ilman alvia tietyltä ajanjaksolta.

OmaVero — Verohallinnon sähköinen palvelu vero.fi:ssä.

Osakeyhtiö (Oy) — Yritysmuoto, jossa yritys on oma oikeushenkilö.

Sivukulu — Palkan päälle tuleva työnantajan maksu (TYEL, sotu ym.). Noin 25–30 % palkasta.

Toiminimi — Yksityinen elinkeinonharjoittaja. Yrittäjä vastaa veloistaan henkilökohtaisesti.

Tulorekisteri — Rekisteri, johon maksetut palkat ilmoitetaan 5 päivän sisällä.

TYEL — Työntekijän eläkevakuutus. Pakollinen, jos sinulla on palkattu työntekijä.

Y-tunnus — Yrityksen yksilöivä tunnistus. Tulee aina lisätä laskuun.

YEL — Yrittäjän eläkevakuutus. Pakollinen, kun työtulo ylittää alarajan.

YEL-työtulo — Arvio siitä, mitä työpanoksesi olisi arvoltaan palkattuna. Ei sama kuin liikevaihto.

Yksityisotto — Toiminimi-yrittäjän rahojen siirto yritystililtä omalle tilille.

YTJ — Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä — yrityksen rekisteröintipalvelu.

Tarvitsetko apua? Soita näille

Sinun ei tarvitse selvittää mitään yksin. Etelä-Karjalassa on monta tahoja, joilta saat henkilökohtaista neuvontaa — useimmiten maksutta.

Taho	Yhteys	Mihin saat apua
Lappeenrannan yrityspalvelut	lappeenranta.fi/yrityspalvelut	Kaupungin maksuton yritysneuvonta
BusinessMill	businessmill.fi	Sparrausta Lappeenrannassa ja LUT-yliopistolla
Kehy — Imatran seudun kehitysyhtiö	kehy.fi	Imatran seudun yritysneuvonta
Uusyrityskeskus Etelä-Karjala	uusyrityskeskus.fi	Maksuton perustamisneuvonta
Etelä-Karjalan Yrittäjät	etela-karjala.yrittajat.fi	Vertaistukea ja koulutuksia jäsenille
Verohallinto (yritysneuvonta)	vero.fi/yhteystiedot	Vero-, ALV- ja YEL-asioissa
Mieli ry kriisipuhelin	puh. 09 2525 0111	Mielenterveysapua, myös yrittäjille

Ja muista:

Tämä opas antaa pohjan, mutta omiin kysymyksiisi saat parhaan vastauksen paikalliselta yritysneuvojalta tai tilitoimistolta. Kysy kysymyksesi suoraan.

Tietoa oppaasta

Tämä opas on koottu osana **Yrittäjyyden äitiyspakkaus** -hanketta (1.1.2025–31.12.2026).

Rahoittaja	AKKE / Etelä-Karjalan liitto
Toteuttaja	Etelä-Karjalan Yrittäjät

Oppaan sisältö on tuotettu yhteistyössä kirjanpitäjien kanssa osana hankkeen työpajaa. Mukana työpajassa sisällön kokoamisessa ovat olleet seuraavat tilitoimistot:

Osallistuneet tilitoimistot

- TSL-Tilit Oy
- Tilitoimisto Ruokolainen
- Tilikarelia Oy
- Greenstep Oy, Lappeenranta
- KiTitalous Oy
- EP-Tilitaito Oy

Lämmin kiitos asiantuntijoille arvokkaasta tuesta ja panoksesta uusien yrittäjien hyväksi.

